

Datum: Rijeka, 3. srpnja 2024.

Kolegij: Psihološka medicina

Voditelj: doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović

e-mail voditelja: unaleksandras@uniri.hr

Katedra: Katedra za temeljne medicinske znanosti

Studij: Prijediplomski stručni studiji - Fizioterapija redovni

Godina studija: 1

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Psihološka medicina je obvezni kolegij na prvoj godini Prijediplomskog stručnog studija fizioterapije i sastoji se od 15 sati predavanja i 15 sati seminara, ukupno 30 sati (2 ECTS). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta za zdravstvene studije.

Cilj kolegija je razumijevanje važnosti psihološke medicine kao aspekta medicine i ravnopravnog dijela u odnosu na organsku i socijalnu medicinu, odnosno javno zdravstvo, kao i razumijevanje važnosti kompleksnog biopsihosocijalnog pristupa u radu s bolesnicima, razvijanje vještina i umijeća primjene stečenog znanja, te razumijevanje odnosa prema bolesnicima i bolesnika prema bolesti, s posebnim osvrtom na psihosomatske bolesti.

Student će znati prepoznati mentalne mehanizme i obrasce reagiranja u smislu psiholoških obrana i otpora, a na temelju usvojenih znanja o razvoju ličnosti pojedinca, bilo da se radi o bolesniku ili osobi koja je terapeut. Studente će se upoznati s reakcijama na bolest, temeljnim mentalnim mehanizmima, te s prijenosnim i protuprijenosnim reakcijama.

Student će biti upoznat s osnovnim principima psihoterapije, savladati će osnove intervencija u krizi. Prepoznati će važnost poznavanja osnovnih principa psihološke prve pomoći, te primijeniti osnovne principe psihoterapijskog pristupa u svim terapijskim intervencijama i postupcima liječenja.

Savladati temeljne načine pružanja psihološke prve pomoći u izvanrednim situacijama. Upoznati će se sa mogućnostima socioterapijskih metoda, upoznati se sa suradno psihijatrijskim načelima, savladati značajke rada sa obitelji, cjelokupnim timom koji skrbi o bolesnicima i širom društvenom sredinom.

Uspostaviti vezu sa ostalim stručnjacima koji skrbe za osobe u procesu liječenja i upoznati se s načinima rada u multidisciplinarnom timu. Naučiti, uvježbavati i usavršavati komunikacijske vještine.

Sadržaj kolegija usmjeren je na psihičke funkcije i razvoj ličnosti, psihosomatske i psihoterapijske koncept posebno o psihičkom razvoju čovjeka, a preduvjet je za daljnje savladavanje i usvajanje znanja iz komunikacijskih vještina i psihijatrije, a nadogradnja je kolegijima koje su studenti stekli kroz psihološku grupu predmeta.

Suradnik na nastavi je prof. dr. sc. Tanja Frančišković

Popis obvezne ispitne literature:

1. Gregurek R. Psihološka medicina. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.
2. Moro Lj, Frančišković T. Psihijatrija, udžbenik za više zdravstvene studije. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.

Popis dopunske literature:

1. Jukić V, Pisk Z. (ur.) Psihoterapija. Zagreb: Medicinska naklada; 2008.
2. Klain E. i sur. Psihološka medicina. Zagreb: Golden marketing; 1999.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvod u predmet i povijesni osvrt na psihološku medicinu; zdravlje i bolest iz aspekta psihološke medicine

Ishodi učenja:

Imenovati ciljeve kolegija psihološka medicina.

Prepoznati važnost znanja o povijesnim činjenicama razvoja psihološke medicine. Uočiti mjesto i ulogu psihološke medicine unutar medicine.

2. Mentalni mehanizmi

Ishodi učenja:

Identificirati i raščlaniti mentalne mehanizme

Analizirati osobitosti topografskog i strukturnog modela psihe. Prepoznati važnost psihoseksualnog razvitka ličnosti.

3. Narcizam, anksioznost, agresija

Ishodi učenja:

Povezati definiciju i značajke anksioznosti i agresivnosti.

Analizirati funkciju anksioznosti i uvjete njezina pojavljivanja. Opisati primarni i sekundarni narcizam.

Analizirati i prepoznati patološku anksioznost i realni strah.

4. Bolest – tjelesno i psihičko u nastajanju bolesti

Ishodi učenja:

Objasniti definiciju bolesti

Analizirati tjelesno i psihičko u nastanku bolesti

Protumačiti povijest razvoja biopsihosocijalnog koncepta

5. Reakcije bolesnika na bolest

Ishodi učenja:

Raščlaniti definiciju bolesti Objasniti poimanje bolesti

6. Bolesnik kroz različita životna razdoblja

Ishodi učenja:

Analizirati značajke svakog životnog razdoblja.

Identificirati važnost mehanizama koji služe uspostavi psihološke homeostaze . Povezati reakcije na bolest i fiziološke procese u pojedinim životnim razdobljima.

7. Priopćavanje loših vijesti

Ishodi učenja:

Prepoznati znanja i vještine komuniciranja. Objasniti ulogu zdravstvenih radnika.

Identificirati pregorijevanje. Protumačiti dokumentiranje.

8. Prijenos i protuprijenos

Ishodi učenja:

Objasniti značajke prijenosa i protuprijenosa.

Identificirati važnost prepoznavanja prijenosnih i protuprijenosnih reakcija. Raščlaniti osobitu vrstu objektnog odnosa.

Prepoznati važnost stvaranja pozitivnog terapijskog odnosa.

9. Somatoformne bolesti

Ishodi učenja:

Identificirati i prepoznati somatoformne poremećaje.

Raščlaniti somatotimiju i somatosenzornu amplifikaciju.

Prepoznati povezanost medicinski neobjašnjivih tjelesnih tegoba i somatizacijskih poremećaja.

10. Psihosomatske bolesti

Ishodi učenja:

Analizirati psihosomatski koncept bolesti.

Objasniti utjecaj psiholoških čimbenika u somatskom oboljenju. Analizirati rizik za komorbiditet.

Identificirati aleksitimiju.

11. Suradna psihijatrija

Ishodi učenja:

Analizirati razliku između konzultacijskog i liaison modela suradne psihijatrije. Identificirati važnost aktivnog slušanja bolesnika.

Formulirati osnove primarne, sekundarne i tercijarne prevencije u suradnoj psihijatriji

12. Grupna dinamika timskog rada

Ishodi učenja:

Prepoznati grupna zbivanja u medicinskom timu profesionalaca Objasniti psihodinamsko funkcioniranje grupe.

Protumačiti vrste ustroja institucija i medicinskih timova.

13. Psihološka pomoć u izvanrednim situacijama

Ishodi učenja:

Identificirati važnost brige o vulnerabilnim članovima zajednice. Formulirati potrebe zajednice koja je traumatizirana.

Analizirati i prepoznati prioritete i stvaranje osjećaja sigurnosti i zadovoljavanja bazičnih potreba.

Protumačiti dokumentiranje.

14. Psihoterapija

Ishodi učenja:

Objasniti psihološke metode liječenja.

Analizirati važnost psihoterapijskog pristupa i njego limit.

Objasniti socioterapiju.

Diskutirati osnovna znanja o različitim psihoterapijskim metodama i tehnikama

15. Psihološke medicina u fizikalnoj terapiji

Ishodi učenje:

Objasniti važnost psihološkog razumijevanja i pristupa u fizikalnoj terapiji.

Diskutirati o utjecaju psihološkog na oporavak.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Prvi, drugi i treći seminar: Psihološka medicina; Mentalni mehanizmi; Psihička trauma i stres
 Označiti osnovne uloge psihološke medicine unutar somatske medicine.
 Na temelju dosadašnjeg znanja analizirati funkciju i načine funkcioniranje mentalnih mehanizama .
 Diskutirati moguće crte ličnosti, varijante ličnosti i druga obilježja koja vode u psihopatologiju.
 Protumačiti psihotraumatizaciju i reakcije na stres
Četvrti, peti i šesti seminar: Definicija i poimanje bolesti; Doživljaj tijela (body image); Reakcija bolesnika na bolest
 Uočiti i analizirati poimanje bolesti i slike tijela.
 Prepoznati regresiju i fiksaciju tijekom razvoja, te povezati s reakcijama na bolest. Opisati reakcije na akutnu i kroničnu bolest, te operativni zahvat
 Diskutirati o anksioznosti i obrambenim mehanizmima, te stvaranju simptoma.
Sedmi, osmi i deveti seminar: Priopćavanje loših vijesti ; Prijenos; Protuprijenos Objasniti komuniciranje i priopćavanje loših vijesti
 Opisati osnovne značajke prijenosnih reakcija. Prepoznati javljanje protuprijenosnih reakcija.
 Izdvojiti terapijske mogućnosti u radu s teškim bolesnicima obzirom na protuprijenosne reakcije.
Deseti, jedanaesti i dvanaesti seminar: Somatoformni poremećaji; Psihosomatski poremećaji;
 Suradna psihijatrija
 Uočiti temeljni psihosomatski koncept jedinstva uma i tijela. Prepoznati i diskutirati o aleksitimiji.
 Analizirati somatizacije i psihosomatske bolesti u fizioterapiji.
 Objasniti suradnu psihijatriju u svjetlu praktične psihosomatske medicine .
Trinaesti, četrnaesti i petnaesti seminar: Emocije i empatija; Grupna dinamika timskog rada;
 Psihoterapija
 Objasniti empatiju i povezati s profesionalnim pristupom. Označiti i nabrojati metodologiju psihološke prve pomoći. Procijeniti važnost timskog rada.
 Identificirati pregorijevanje i zamor pomagača.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Obveze studenata:

Obveze studenta odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje seminara kao i izrada seminarskog rada obaveza je u potpunoj satnici vježbi/ seminara. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se u skladu i prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene.

50% ocjene tijekom nastave dobiva se vrednovanjem kroz evaluaciju seminarskog rada i izlaganja tijekom seminarske nastave ocjenjivanjem seminarskih prezentacija studenata prema sljedećem principu:

- struktura prezentacije i vrijeme 15 bodova
- način izlaganja 15 bodova
- točnost, jasnoća i razumijevanje obrađene teme 20 bodova

Minimalni broj bodova za prolazak je 26 bodova.

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe 26 i više bodova. Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s više od 30% nastavnih sadržaja, odnosno s 30 % predavanja i 30 % seminara.

Završni ispit sastoji se od pismenog ispita.

Pismeni ispit donosi maksimalno 50 bodova, a odnosi se na cjelokupnu teorijsku građu kolegija Psihološka medicina obrađenu na predavanjima i seminarima. Minimalan broj bodova za prolazak je 50% i više, odnosno 25 i više bodova.

Konačno ocjenjivanje vrši se prema broju sakupljenih bodova kroz nastavu i na ispitu na sljedeći način:

90-100 bodova izvrstan (5) A; 90-100%
75-89,9 bodova vrlo dobar (4) B; 75-89,9%
60-74,9 bodova dobar (3)C;60-74,9%
50-59,9 bodova dovoljan (2) D;50-59,9%
0-49,9 bodova nedovoljan (1) F; 0-49,9 %

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Moguće je nastavu izvoditi na engleskom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
24.2.2025.	13,00-15,00 P1,2 Z7			Prof. dr. sc. Tanja Frančišković
25.2.2025.	8,00-10,00 P3,4 Z7			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
3.3.2025.	13,00-15,00 P5,6 Z7			Prof. dr. sc. Tanja Frančišković
4.3.2025.	8,00-10,00 P7,8 Z7			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
10.3.2025.	13,00-15,00 P9,10 Z7			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
17.3.2025.	13,00-15,00 P11,12 Z7			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
18.3.2025.	8,00-10,00 P13,14 Z7			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
24.3.2025.	13,00-14,00 P15 Z7		14,00-15,00 S1 Z7	Prof. dr. sc. Tanja Frančišković
25.3.2025.			8,00-10,00 S2,3 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
31.3.2025.			13,00-15,00 S4,5 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
7.4.2025.			13,00-15,00 S6,7 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović

8.4.2025.			8,00-10,00 S8,9 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
14.4.2025.			13,00-15,00 S10,11 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
15.4.2025.			8,00 – 10,00 S12,13 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
23.4.2025.			8,00-10,00 S14,15 Z7	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u predmet i povijesni osvrt na psihološku medicinu; zdravlje i bolest iz aspekta psihološke medicine	1	Predavaonica Z7
P2	Mentalni mehanizmi	1	Predavaonica Z7
P3	Narcizam, anksioznost, agresija	1	Predavaonica Z7
P4	Bolest – tjelesno i psihičko u nastajanju bolesti; definicija i poimanje bolesti	1	Predavaonica Z7
P5	Reakcije bolesnika na bolest	1	Predavaonica Z7
P6	Bolesnik kroz različita životna razdoblja	1	Predavaonica Z7
P7	Priopćavanje loših vijesti	1	Predavaonica Z7
P8	Prijenos i protuprijenos	1	Predavaonica Z7
P9	Somatoformne bolesti	1	Predavaonica Z7
P10	Psihosomatske bolesti	1	Predavaonica Z7
P11	Suradna psihijatrija	1	Predavaonica Z7
P12	Grupna dinamika timskog rada	1	Predavaonica Z7
P13	Psihološka pomoć u izvanrednim situacijama	1	Predavaonica Z7
P14	Psihoterapija	1	Predavaonica Z7
P15	Psihološka medicina u fizikalnoj terapiji	1	Predavaonica Z7
	Ukupan broj sati predavanja	15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Što je psihološka medicina?	1	Predavaonica Z7
S2	Mentalni mehanizmi	1	Predavaonica Z7
S3	Psihička trauma i stres	1	Predavaonica Z7
S4	Definicija i poimanje bolesti	1	Predavaonica Z7
S5	Doživljaj tijela (<i>body image</i>)	1	Predavaonica Z7
S6	Reakcije bolesnika na bolest	1	Predavaonica Z7
S7	Priopćavanje loših vijesti	1	Predavaonica Z7
S8	Prijenos	1	Predavaonica Z7
S9	Protuprijenos	1	Predavaonica Z7
S10	Somatoformne bolesti	1	Predavaonica Z7
S11	Psihosomatske bolesti	1	Predavaonica Z7
S12	Suradna psihijatrija	1	Predavaonica Z7
S13	Emocije i empatija	1	Predavaonica Z7
S14	Grupna dinamika timskog rada	1	Predavaonica Z7
S15	Psihoterapija	1	Predavaonica Z7

	Ukupan broj sati seminara	15	
--	----------------------------------	----	--

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	30.4.2025.
2.	14.5.2025.
3.	12.6.2025.
4.	11.9.2025.